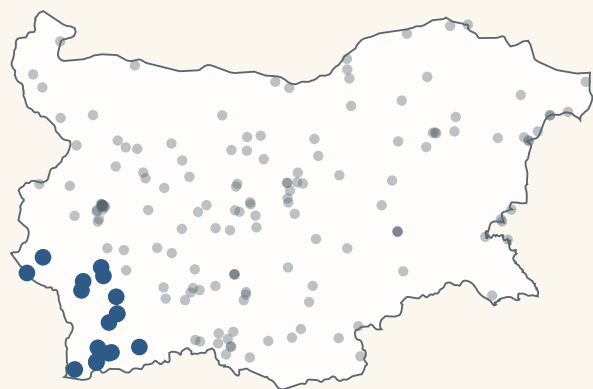

Рила, Пирин и Югозапад

Мрамор на Вихрен, изба в скалата, пирамиди, изваяни от вода

Снимка: Raggatt2000 · CC BY-SA 3.0 · Уикимедия Комънс

17

места за печат от 100-те национални
туристически обекта

Области: Благоевград, Кюстендил

Вътре: всеки обект с адреса на печата, работното
време и входа по официални данни, как се стига, какво
има наблизо и предложен маршрут по дни.

Тук са най-високият връх на Пирин, Рилският манастир, Седемте рилски езера и Руен в Осогово. Долу, в долините на Струма и Места, са възрожденският Банско, Мелник с къщите и манастирите си, античната Хераклея Синтика край Рупите. Тук ловецът работи на два етажа. В долините се събират по два-три обекта на ден, а планините искат ранен час: времето в Рила и Пирин се променя бързо. За Руен първо уреди разрешение от Гранична полиция.

ПРЕДЛОЖЕН МАРШРУТ

Регионът по дни

Обектите са групирани по близост: един ден е група, която се обикаля с кола за един ден. Разстоянията са по права линия между координатите; по пътя са с 20–40 % повече. Регът на дните следва обиколката на региона.

ДЕН 1	Начало: Кюстендил	около 20 км между обектите
26	Галерия, музеи и „Св. Георги“, Кюстендил	
26a	Връх Руен, Осогово	+ 20 км
ДЕН 2	Начало: Благоевград	около 27 км между обектите
27	Исторически музей и Вароша, Благоевград	
28a	Стобски пирамиди, Стоб	+ 8,1 км
28	Рилски манастир	+ 19 км
ДЕН 3	Начало: Кюстендил	един обект
29	Седемте рилски езера и хижа „Скакавица“	
ДЕН 4	Начало: Банско	около 34 км между обектите
1	Музейни къщи и иконна изложба, Банско	
1a	Църква „Света Троица“, Банско	+ 0,1 км
2	Връх Вихрен, Пирин	+ 11 км
3	Църква „Св. Теодор Тирон и Стратилат“, Добърско	+ 24 км
ДЕН 5	Начало: Мелник	около 29 км между обектите
4	Исторически музей и Кордопулова къща, Мелник	
4a	Роженски манастир, Рожен	+ 2,6 км
46	Епископска базилика и музей, Сандански	+ 13 км
5	Храм „Св. Петка Българска“, Рупите	+ 12 км
56	Хераклея Синтика, Рупите	+ 1,1 км
ДЕН 6	Начало: Ключ	един обект
5a	Самуилова крепост, Ключ	

Всички места за печат

Снимка: Deyan Vasilev (Dido3) · CC BY-SA 3.0 · Уикимедия Комънс

GPS 42.15798, 22.51632

№ 26a Врџ · област Кюстендил · Осогово

Врџ Руен, Осогово

Лек подход и три водоизточника – но първо ти трябва разрешение от Гранична полиция.

ВХОД свободен достџп

ВАЖНО През върха минава държавната граница с Македония; склоновете към съседните долини са лавиноопасни.

КАК СЕ СТИГА Пеша от хижа „Осогово“ или от комплекс „Три буки“ по маркирана пътека край заслоните „Превала“ и „Шанка“ – около 3:30–3:45 ч. На върха има заслон.

НАБЛИЗО вр. Каменец; вр. Ждрапаница; вр. Човечето

Източници: каталог на БТС · проверено на 27.10.2026

Снимка: Edal Anton Lefterov · CC BY-SA 3.0 · Уикимедия Комънс

GPS 42.28223, 22.68896

№ 26 Музей · Кюстендил · област Кюстендил

Галерия, музей и „Св. Георги“, Кюстендил

Галерия със светлина през тавана, къща-копие и църква с корниз „вълчи зџб“.

РАБОТИ Музеите (Пешев и „Св. Георги“ ср-нд, РИМ всеки ден): IV–IX 9:30–12:00 и 12:30–18:00, X–III 8:30–12:00 и 12:30–17:00

ВХОД Музеите: 2,56 €, учаци и пенсионери 1,53 €; всички експозиции 6,14 €; галерията: 3,07 €, учаци 2,05 €

ВАЖНО Безплатен ден: музеите – последният четвъртък от месеца, галерията – четвъртък.

КАК СЕ СТИГА В центъра: галерия „Майстора“ – ул. „Патриарх Евтимий“ 20; къща „Д. Пешев“ – ул. „Цар Симеон I“ 11; „Св. Георги“ – ул. „Колуша“ 1; археологическа експозиция – бул. „България“ 55.

НАБЛИЗО Къща-музей „Илю войвода“; Пиргова кула; Джамя „Ахмед бей“

Източници: каталог на БТС, artgallery-maystora.org, kyustendilmuseum.bg · проверено на 27.10.2026

Снимка: Michal Valach · CC BY-SA 4.0 ·
Уикимедия Комънс

GPS 42.09230, 23.12112

№ 28a Природа · Стоб · област Кюстендил · Рила

Стобски пирамиди, Стоб

Водата ги е изваяла, а селяните разказват, че това са вкаменени сватове.

ПЕЧАТЪТ	Печатът е в Информационно-туристическия център при Стобските пирамиди.
РАБОТИ	Лятно 8:30–19:30, без почивен ден; зимно 8:30–17:00, сб и нд почивни (по каталога на БТС)
ВАЖНО	През зимата е желателно предварително обаждане.
КАК СЕ СТИГА	Над с. Стоб (община Кочериново), на входа на дефилето към Рилския манастир; пътеката тръгва от църквата в селото, около 40 мин пеша. Селото е от АМ „Струма“ и път I-1 (Е79).
НАБЛИЗО	№ 27 Исторически музей и Вароша, Благоевград... (8,1 км)

Източници: каталог на БТС, kocherinovo.bg · проверено на 27.10.2026

Снимка: Михал Орела · CC BY 2.0 ·
Уикимедия Комънс

GPS 42.02028, 23.10306

№ 27 Музей · Благоевград · област Благоевград

Исторически музей и Вароша, Благоевград

Тракийски воин в пълно снаряжение вътре, възрожденски къщи и църква навън.

ВХОД	кварталът Вароша – свободен достъп
ВАЖНО	Регионалният музей е затворен за ремонт от юни 2025 г.; дата за откриване не е обявена.
КАК СЕ СТИГА	Музеят е в стария квартал Вароша, ул. „Рила“ 1; в същия квартал са църквата „Въведение Богородично“ и къщата на Георги Измирлиев – Македончето.
НАБЛИЗО	№ 28a Стобски пирамиди, Стоб (8,1 км); Къща на Г. Измирлиев – Македончето; Църква „Въведение Богородично“

Източници: blagomuseum.org, blagoevgrad.bg · проверено на 27.10.2026

Снимка: Raggatt2000 · CC BY-SA 3.0 · Уикимедия Комънс

GPS 42.13438, 23.33955

№ 28 Манастир · област Кюстендил · Рила

Рилски манастир

Основан през Х в., в списъка на ЮНЕСКО от 1983 г. и с кръст, изработван 12 години.

РАБОТИ	музеите ежедневно 8:30–16:30; 1.06–30.09 Църковно-историческият музей до 19:30
ВХОД	Църковно-исторически музей: 5 €, ученици и пенсионери 2 €; комбиниран билет за всички експозиции 12 €
ВАЖНО	Билети само на място. Без къси панталони и поли, без снимане в храма и музея, без домашни любимци.
КАК СЕ СТИГА	Няма обществен транспорт до манастира: с личен автомобил, организиран транспорт или с автобус до Благоевград и оттам с такси.

Източници: rilskimanastir.org · проверено на 27.10.2026

Снимка: Vance_95 · CC BY-SA 4.0 · Уикимедия Комънс

GPS 42.20250, 23.31500

№ 29 Природа · област Кюстендил · Рила

Седемте рилски езера и хижа „Скакавица“

Седем ледникови езера на стъпала и хижа на мястото на първата в България.

ВХОД	свободен достъп
ВАЖНО	Езерата не са залегени само от юли до октомври.
КАК СЕ СТИГА	От Паничище 4 км по асфалт до долната станция на лифта до хижа „Рилски езера“, оттам маршрут 8 км (около 5 ч). Хижа „Скакавица“ – около 2 ч пеша от Паничище.
НАБЛИЗО	Скакавишки водопад; х. „Пионерска“; курорт Паничище

Източници: каталог на БТС, skakavitsa.hiji.eu, sedemterilskieзера.com · проверено на 27.10.2026

Снимка: Nadina · CC BY-SA 3.0 · Уикимедия Комънс

GPS 41.97003, 23.47717

№ 3 Храм · Добърско · област Благоевград · Рила

Църква „Св. Теодор Тирон и Стратилат“, Добърско

Отвън – двускатен покрив и камък; вътре – стенописи по цялата вътрешност.

ПЕЧАТЪТ	БТС отбелязва, че за църквата има марка и печат на 100 НТО; точното място не е уточнено.
РАБОТИ	ежедневно 9:30–17:30 или по заявка (по каталога на БТС)
КАК СЕ СТИГА	В с. Добърско, община Разлог, в южните склонове на Рила, на около 1000 м надморска височина.
НАБЛИЗО	№ 1 Музейни къщи и иконна изложба, Банско (15 км)

Източници: каталог на БТС, visit-bansko.bg · проверено на 27.10.2026

Снимка: BeshevI · CC BY-SA 4.0 · Уикимедия Комънс

GPS 41.83551, 23.48829

№ 1 Къща-музей · Банско · област Благоевград

Музейни къщи и иконна изложба, Банско

Отвън – крепост с бойници. Отвътре – птици, растения и заливи по стените.

ПЕЧАТЪТ	Печатът е в къща-музей „Никола Вапцаров“.
РАБОТИ	Вапцаров: гелнични дни 9:00–13:00 и 14:00–17:30, почивни и празнични 9:00–13:00 и 14:00–17:00; Велянова къща: вт–сб 9:00–12:00 и 13:00–17:00
ВХОД	един музей 3 €, учащи и пенсионери 2 €; три музея 6 €, учащи и пенсионери 4 €; шест музея (3 дни) 13 €
ВАЖНО	Къща-музей „Неофит Рилски“: 9:00–13:00 и 14:00–17:00, вторник почивен ден.
КАК СЕ СТИГА	В Стария град (пешеходна зона): Вапцаров – пл. „Никола Вапцаров“ 3; Велянова къща – ул. „Велян Огнев“ 5; Неофит Рилски – ул. „Пирин“ 17; иконна изложба – ул. „Яне Сангански“ 3.
НАБЛИЗО	№ 2 Връх Вихрен, Пирин (11 км); № 3 Църква „Св. Теодор Тирон и Стратилат“... (15 км); Радонова къща; Дом на изкуствата; ДИ център „Св. Паусий Хилендарски“

Източници: muzeibansko.com, каталог на БТС · проверено на 27.10.2026

Снимка: Christian Koehn (fragwürdig) · CC BY-SA 3.0 · Уикимедия Комънс

GPS 41.83528, 23.48694

№ 1a Храм · Банско · област Благоевград

Църква „Света Троица“, Банско

Заровена икона, 270 фамилии дарители и сграда, която изглежда по-малка, отколкото е.

ПЕЧАТЪТ	Печатът на църквата е в музей „Никола Вапцаров“ в Банско.
РАБОТИ	ежедневно, лятно 8:00–18:00, зимно 8:00–17:00 (по каталога на БТС)
КАК СЕ СТИГА	В центъра на Банско, на пл. „Възраждане“.
НАБЛИЗО	№ 2 Връх Вихрен, Пирин (11 км)

Източници: каталог на БТС · проверено на 27.10.2026

Снимка: Спасимир · CC BY-SA 4.0 ·
Уикимедия Комънс

GPS 41.76639, 23.39944

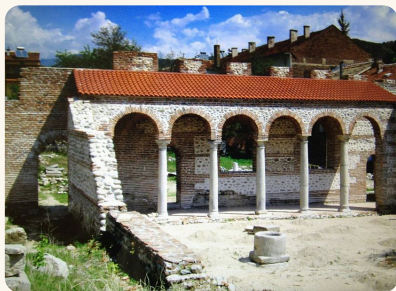
№ 2 Връх · област Благоевград · Пирин

Връх Вихрен, Пирин

Втори в България, трети на Балканите – и никога не изглежда еднакво.

ПЕЧАТЪТ	Печатът е в хижа „Вихрен“.
ВХОД	свободен достъп
ВАЖНО	Времето в планината се сменя бързо и рязко; нужни са добра екипировка и физическа подготовка.
КАК СЕ СТИГА	Автобус от жп гара Банско до х. „Вихрен“ в 8:30, 13:20, 17:00 (обратно 9:30, 14:20, 18:00), 8 €, 1.06–30.10.2026; оттам Царската пътека – лятно 3–4 ч.
НАБЛИЗО	№ 1а Църква „Света Троица“, Банско (11 км); № 1 Музейни къщи и иконна изложба, Банско (11 км); Байкушевата мур; хижа „Бъндерица“

Източници: каталог на БТС, visit-bansko.bg · проверено на 27.10.2026

Снимка: Kmrakra · CC BY-SA 3.0 ·
Уикимедия Комънс

GPS 41.56667, 23.27972

№ 46 Археология · Сангански · област Благоевград

Епископска базилика и музей, Сангански

Под центъра лежи късноантичен град – с епископски комплекс, мозайки и холограма на Спартак.

РАБОТИ	ежедневно 9:00–12:00 и 13:00–18:00 (по каталога на БТС)
ВХОД	възрастни 3 €; ученици, студенти и пенсионери 1,50 €; семеен билет 6 €
КАК СЕ СТИГА	В центъра на Сангански, ул. „Македония“ 55; музеят е построен над основите на епископската базилика.
НАБЛИЗО	№ 4 Исторически музей и Кордопулова къща... (11 км); № 5 Храм „Св. Петка Българска“, Рупите (12 км); № 4а Роженски манастир, Рожен (13 км)

Източници: каталог на БТС, museum-sandanski.com · проверено на 27.10.2026

Снимка: Svilen Enev · CC BY-SA 3.0 · Уикимедия Комънс

GPS 41.52333, 23.39639

№ 4 Музей · Мелник · област Благоевград

Исторически музей и Кордопулова къща, Мелник

Къща, построена за вино: тунел-изба долу, цветно венецианско стъкло горе.

ПЕЧАТЪТ	БТС: печат има в Кордопуловата къща (картата: „Има печат и марка“, сайтът на къщата: „Вземи своя печат“); картата на Историческия музей също отбелязва „Има печат“.
РАБОТИ	Исторически музей: ежедневно 9:00–17:00; Кордопулова къща: V–IX всеки ден, III–IV и X–XI ср–нд, XII–II чет–нд
ВХОД	Кордопулова къща: вход с дегустация на вино 5 €; Исторически музей: платен вход
КАК СЕ СТИГА	Мелник е на 24 км от Сандански; музеят е на главната улица. Жп гара Дамяница е на 12 км.
НАБЛИЗО	№ 4а Роженски манастир, Рожен (2,6 км); № 46 Епископска базилика и музей, Сандански (11 км); № 5 Храм „Св. Петка Българска“, Рупите (13 км); Мелнишки пирамиди; Деспот Славова крепост; Болярска къща

Източници: tourism.government.bg, kordopulova-house.com, каталог на БТС · проверено на 27.10.2026

Снимка: Reinhard P. Braun~commonswiki · CC BY-SA 2.5 · Уикимедия Комънс

GPS 41.53028, 23.42639

№ 4а Манастир · Рожен · област Благоевград · Пирин

Роженски манастир, Рожен

Гледки към Пирин, Беласица и Мелнишките пирамиди – и манастир, възстановен след пожар.

ПЕЧАТЪТ	БТС отбелязва, че за манастира има печат и марка; точното място не е уточнено.
РАБОТИ	ежедневно 9:00–20:00, целогодишно (по каталога на БТС)
КАК СЕ СТИГА	В югозападните склонове на Пирин, на няколко км североизточно от Мелник, до с. Рожен.
НАБЛИЗО	№ 4 Исторически музей и Кордопулова къща... (2,6 км); № 46 Епископска базилика и музей, Сандански (13 км)

Източници: каталог на БТС, Уикипедия · проверено на 27.10.2026

Снимка: Svik · CC BY-SA 3.0 · Уикимедия Комънс

GPS 41.45892, 23.26425

№ 5 Храм · Рупите · област Благоевград

Храм „Св. Петка Българска“, Рупите

Църква, изписана от Светлин Русев, малка къща и гроб на Ванга – и извор с 78 °С.

ПЕЧАТЪТ	БТС отбелязва, че в местността има печат и марка; точното място не е уточнено.
РАБОТИ	IV–X 8:00–19:00, XI–III 8:00–17:00 (по каталога на БТС)
КАК СЕ СТИГА	Рупите е на около 11 км североизточно от Петрич, на западния бряг на р. Струма.
НАБЛИЗО	№ 46 Епископска базилика и музей, Сандански (12 км); № 4 Исторически музей и Кордопулова къща... (13 км); хълм Кожух

Източници: каталог на БТС, Уикипедия · проверено на 27.10.2026

Снимка: Jan Stožek · CC BY-SA 4.0 · Уикимедия Комънс

GPS 41.44944, 23.26369

№ 56 Археология · Рупите · област Благоевград

Хераклея Синтика, Рупите

Повече от век учените спорят къде е градът – докато през 2002 г. не се намира латински надпис.

ПЕЧАТЪТ	БТС: марката е в обекта; за мястото на печата няма данни в картата.
РАБОТИ	ежедневно 8:00–19:00
ВХОД	възрастни 5 €; учаци и пенсионери 3 €; семеен 12 €; комбиниран билет за обектите на музея (3 дни) 10 €
ВАЖНО	Входът е безплатен на 3 март.
КАК СЕ СТИГА	Градът е на хълма Кожух край с. Рупите (община Петрич), на около 10 км от Петрич.
НАБЛИЗО	№ 46 Епископска базилика и музей, Сандански (13 км); № 4 Исторически музей и Кордопулова къща... (14 км)

Източници: petrichhistorymuseum.bg, каталог на БТС · проверено на 27.10.2026

Снимка: Vassia Atanassova - Spiritia · CC BY-SA 3.0 · Уикимедия Комънс

GPS 41.39525, 23.03111

№ 5a Крепост · Ключ · област Благоевград

Самуилова крепост, Ключ

Три вала, два рова, дървена кула и бронзов владетел с превити колене.

ПЕЧАТЪТ	БТС: марката е в обекта; за мястото на печата няма данни в картата.
РАБОТИ	ежедневно 9:00–18:00
ВХОД	възрастни 3 €; учаци и пенсионери 2 €; семеен билет 6 €; комбиниран билет за обектите на музея (3 дни) 10 €
ВАЖНО	Безплатен вход на 3 март, 29 юли, 22 септември и 6 октомври.
КАК СЕ СТИГА	На 16 км западно от Петрич, по пътя за ГКПП Златарево (с. Струмешница).

Източници: petrichhistorymuseum.bg, каталог на БТС · проверено на 27.10.2026

Снимка: Кочев · CC BY-SA 4.0 · Уикимедия Комънс

GPS 41.57278, 23.72667

№ 596 Музей · Гоце Делчев · област Благоевград

Исторически музей, Гоце Делчев

Тракийска колесница, носии от девет микрорайона и къща, в която след 1912 г. е била полицията.

РАБОТИ	вт–нд 8:30–12:00 и 13:00–17:30, почивен ден понеделник
ВХОД	възрастни 2,05 €; ученици, студенти, пенсионери над 65 г. и лица с ТЕЛК 1,02 €; семеен билет 5,11 €
ВАЖНО	Всеки четвъртък посещенията са безплатни.
КАК СЕ СТИГА	Музеят е на ул. „Христо Ботев“ № 26 в Гоце Делчев.

Източници: gotsedelchevmuseum.bg · проверено на 27.10.2026

Добре е да знаеш

Спешен телефон: 112. Безплатен е, геноноцен и работи без сим карта. В планината поискай връзка с Планинската спасителна служба. На 26.08.2026 г. ПСС обяви, че закрива краткия номер 1470.

Работното време и вхoгът са взети от официалните страници на обектите, общините или от каталога на Българския туристически съюз и са проверени на датата под всеки обект. Те се менят – особено през зимата и в почивните дни. Където няма данни, полето липсва: тогава се обади или виж страницата на обекта.

Печатът обикновено е на касата или в информационния център. Когато обектът е затворен, понякога е в съседен музей или в туристическо дружество – това е посочено при обекта, ако е известно.

Планинските обекти (върхове, хижи, пещери) искат подготовка: проверена прогноза, маркиран маршрут, екипировка и казан на близък човек час на връщане.

СНИМКИ И ДАННИ

Снимките са от Уикимедия Комънс, с автора и лиценз под всяка; изрязани са до рамката. Лицензи: creativecommons.org/licenses. Координатите са от Уикиданни (CC0), очертанията на България – от Natural Earth (обществено достояние). Текстовете са на Редакцията на Patevoditel.com. Издание от 27.10.2026.

№ 26a: Deyan Vasilev (Dido3) · CC BY-SA 3.0 · Уикимедия Комънс
 № 26: Edal Anton Lefterov · CC BY-SA 3.0 · Уикимедия Комънс
 № 28a: Michal Valach · CC BY-SA 4.0 · Уикимедия Комънс
 № 27: Мухад Орела · CC BY 2.0 · Уикимедия Комънс
 № 28: Raggatt2000 · CC BY-SA 3.0 · Уикимедия Комънс
 № 29: Vance_95 · CC BY-SA 4.0 · Уикимедия Комънс
 № 3: Nadina · CC BY-SA 3.0 · Уикимедия Комънс
 № 1: BeshevI · CC BY-SA 4.0 · Уикимедия Комънс
 № 1a: Christian Koehn (fragwürdig) · CC BY-SA 3.0 · Уикимедия Комънс
 № 2: Спасимир · CC BY-SA 4.0 · Уикимедия Комънс
 № 46: Kmrakmra · CC BY-SA 3.0 · Уикимедия Комънс
 № 4: Svilen Enev · CC BY-SA 3.0 · Уикимедия Комънс
 № 4a: Reinhard P. Braun~commonswiki · CC BY-SA 2.5 · Уикимедия Комънс
 № 5: Svik · CC BY-SA 3.0 · Уикимедия Комънс
 № 5б: Jan Stožek · CC BY-SA 4.0 · Уикимедия Комънс
 № 5a: Vassia Atanassova - Spiritia · CC BY-SA 3.0 · Уикимедия Комънс
 № 59б: Кочев · CC BY-SA 4.0 · Уикимедия Комънс